

АНОТАЦІЯ

Тимошенко А.В. Протидія контрабанді у забезпеченні економічної безпеки підприємств. - На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 21.04.02 – економічна безпека суб'єктів господарювання. – Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК», Київ, 2021.

Дисертація присвячена удосконаленню теоретичних і методичних засад щодо протидії контрабанді для забезпечення економічної безпеки підприємств та наданні практичних рекомендацій шляхом використання технологій блокчейну для її забезпечення.

Вперше розроблено алгоритми створення та використання технологій блокчейну при здійсненні митних операцій для забезпечення економічної безпеки держави та підприємств, які дають можливість поетапно запровадити технології блокчейну для використання в міжнародній торгівлі задля унеможливлення таких операцій.

Удосконалено концептуальний підхід до забезпечення економічної безпеки підприємств шляхом протидії контрабанді, який на відмінну від існуючих може бути реалізований на двох рівнях: на рівні державних органів в контексті забезпечення митної безпеки; на рівні підприємств - в контексті забезпечення економічної безпеки при міжнародній торгівлі, а також включає в себе: мету, завдання, суб'єкти та об'єкти, інструменти протидії та напрями реалізації. Доповнено нормативно-правове забезпечення процесу запровадження технологій блокчейну в діяльності митних органів та підприємств, які здійснюють митні операції, що дозволить легалізувати такі технології в Україні. Доопрацьовано класифікацію загроз економічній безпеці підприємств шляхом розробки матриці загроз «внутрішні-зовнішні» загрози, що дозволило сформулювати паспорт загроз, який на відміну від існуючих, дозволяє здійснити їх розподіл за типами протидії контрабанді та схемами і напрямками їх нейтралізації.

Удосконалено способи нейтралізації контрабанди, які згруповано за такими ознаками: за інструментарієм приховання від митного контролю; за способом переміщення; за розмірами; за чисельністю учасників, що стало основою напрямів реалізації концептуального підходу до забезпечення економічної безпеки підприємств шляхом протидії контрабанді.

Доопрацьована змістова складова основних категорій: «економічна безпека держави», «митна безпека», «економічна безпека підприємств», «контрабанда», а також запропоновано авторське поняття «забезпечення економічної безпеки підприємств шляхом протидії контрабанді», що на відміну від інших забезпечує системний підхід до розробки концептуального підходу до забезпечення економічної безпеки підприємств. Використано кореляційно-регресійний аналіз для прогнозування надходження до бюджету України за умови використання технологій блокчейну при здійсненні митних операцій, що дозволило встановити розміри можливих надходжень у 2022-2026 рр.

Ключові слова: контрабанда, економічна безпека держави, економічна безпека підприємств, митна безпека, технології блокчейну, міжнародна торгівля, забезпечення економічної безпеки підприємств шляхом протидії контрабанді.

ABSTRACT

Tymoshenko A. Countering smuggling in ensuring the economic security of enterprises. - Manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the candidate of economic sciences on a specialty 21.04.02 - economic safety of subjects of managing. – «KROK» University, Kyiv, 2021.

The dissertation is devoted to improvement of theoretical and methodical bases on counteraction to smuggling for maintenance of economic safety of the enterprises and granting of practical recommendations by use of blockchain technologies for its maintenance.

For the first time, algorithms have been developed for the creation and use of blockchain technologies in customs operations to ensure the economic security of the state and enterprises, which make it possible to gradually introduce blockchain technologies for use in international trade to ensure such operations.

The conceptual approach to ensuring the economic security of enterprises by combating smuggling has been improved, which, unlike the existing ones, can be implemented at two levels: at the level of state bodies in the context of customs security; at the enterprise level - in the context of ensuring economic security in international trade, and also includes: purpose, objectives, actors and objects, countermeasures and areas of implementation.

The legal support of the process of introduction of blockchain technologies in the activities of customs authorities and enterprises engaged in customs operations has been supplemented, which will allow legalizing such technologies in Ukraine.

The classification of threats to economic security of enterprises has been improved by developing a matrix of threats "internal-external" threats, which allowed to form a passport of threats, which, unlike existing ones, allows their distribution by types of countering smuggling and schemes and areas of neutralization.

Improved ways to neutralize smuggling, which are grouped by the following characteristics: the tools of concealment from customs control; by method of movement; by size; by the number of participants, which became the basis for the implementation of a conceptual approach to ensuring the economic security of enterprises by combating smuggling.

The content component of the main categories: "economic security of the state", "customs security", "economic security of enterprises", "smuggling" has been improved, and the author's concept "ensuring economic security of enterprises by counteracting smuggling" has been proposed. to develop a conceptual approach to ensuring the economic security of enterprises.

Correlation-regression analysis was used to forecast revenues to the budget of Ukraine under the condition of using blockchain technologies in customs operations, which allowed to establish the size of possible revenues in 2022-2026.

Keywords: smuggling, economic security of the state, economic security of enterprises, customs security, blockchain technologies, international trade, ensuring economic security of enterprises by counteracting smuggling.